

POSUDOK OPONENTA na habilitačnú prácu

Názov práce: **Stratégie rozvoja zručnosti počúvanie v cudzojazyčnom vzdelávaní**

Autor: **PhDr. Božena Horváthová, PhD.**

Odbor: 1.1.10 Odborová didaktika

Predložená habilitačná práca a habilitačný spis PhDr. Boženy Horváthovej, PhD. prešli komplexným posúdením žánrových požiadaviek, legislatívnych noriem a vedeckovýskumnej štruktúry práce, pričom do úvahy je potrebné brať aj vedecko-pedagogický vzťah spracúvanej problematiky k odboru, v ktorom sa autorka uchádza o vedecko-pedagogický titul „docent“.

PhDr. Božena Horváthová, PhD. sa pri voľbe témy svojej habilitačnej práce rozhodla pre najdôležitejšiu zo zručností – učiť sa učiť – reflektovanú v zručnosti počúvanie v zmysle komplexného a aktívneho procesu interpretácie, počas ktorého recipient spája to, čo počuje s tým, čo už vie. Habilitačná práca pozostáva z troch hlavných častí – vysvetlenie kľúčových pojmov súvisiacich so stratégiami učenia sa cudziemu jazyku a s počúvaním s porozumením; vlastný výskum a diskusia. V teoretickej časti práce autorka systematicky a s prehľadom vychádza z doterajšieho výskumu v oblasti stratégií učenia sa, ktorý prešiel od ich deskriptívneho výskumu k explicitnému vyučovaniu a uvádza viaceré typológie stratégií učenia sa založené na vybraných kritériách.

Autorka zručne integruje kvantitatívny a kvalitatívny výskum aplikovaného charakteru so zámerom zachytiť širší pohľad na fenomén učebných stratégií v rámci zručnosti počúvanie a interpretovať ho ako celistvý jav. Za primárny cieľ výskumu si stanovila prehĺbenie porozumenia študentov požiadavkám procesov spojených s počúvaním v cudzom jazyku a zistenie, či sebaopozorovanie pomôže študentom rozvinúť sebareflexívne schopnosti, ktoré budú potrebovať, aby si uvedomili svoj potenciál autonómnych študentov. Ako sekundárny cieľ tak prirodzene vychádza experimentovanie so spôsobmi, ako aktivizovať študentov v rámci procesu počúvania v cudzom jazyku, čo by im malo umožniť vytvoriť si lepšiu kontrolu následného rozvoja ich schopnosti a zručnosti počúvať v cudzom jazyku. Na tomto podloží autorka sformulovala tri výskumné otázky a štyri hypotézy.

Pramennú základňu výskumu tvoria údaje zozbierané pomocou kvantitatívnych nástrojov – štandardizovaných inventárov učebných stratégií *The Metacognitive Awareness Listening Questionnaire (MALQ)* a *The Oral Communication Strategy Inventory (OSCI)* a kvalitatívneho nástroja – štruktúrovaných denníkových záznamov študentov v longitudinálnom priereze pretestu a posttestu (na začiatku a na konci semestra, počas troch mesiacov). Kombinácia dvoch uvedených inventárov umožnila zhromaždenie dostatočného množstva informácií a vytvorenie relevantnej bázy pre výskum stratégií počúvania. Z pochopiteľných dôvodov pri denníkových záznamoch prevažovali konštatovania vzťahujúce sa k nerecipročnému počúvaniu, keďže možnosti študentov participovať v situáciách charakteristických pre recipročné počúvanie sú zriedkavejšie.

Presvedčivosť postrehov, úvah a konštatácií podporuje množstvo zmysluplne vybraných a použitých odkazov na takmer 200 bibliografických položiek vrátane vlastných vedeckých prác autorky. Treba oceniť, že bohatosťou odkazov autorka neskĺzla k ich vypočítavaniu a ilustrovaniu svojich tvrdení, ale zdroje jej poslúžili na účelnú inšpiráciu pri analýze údajov a formulovaní objektívnych stanovísk. Výsledky výskumu naznačili pozitívny vývoj v používaní stratégií, pričom tri hypotézy boli potvrdené čiastočne a jedna hypotéza nebola potvrdená. Je iste namieste vysloviť presvedčenie, že spomínané charakteristiky budeme nachádzať aj v ďalšej tvorbe PhDr. Boženy Horváthovej, PhD., čo i sama naznačuje v odporúčaníach pre ďalší lingvodidaktický výskum, ktoré by bolo zaujímavé viac konkretizovať v rozprave pri obhajobe uvedenej práce.

Záver: Po zhodnotení relevantných charakteristík posudzovanej habilitačnej práce PhDr. Boženy Horváthovej, PhD. *Stratégie rozvoja zručnosti počúvanie v cudzojazyčnom vzdelávaní* – metodologických postupov, vedeckého prínosu a autorského vkladu – možno konštatovať, že obe zásadné súčasti práce – odborná i kurikulárna – sú rešpektované, vyvážené a uvedené do vzájomných súvislostí a predkladaná práca tak spĺňa požiadavky kladené na žáner svojho druhu. Odporúčam ju preto prijať ako vhodný podklad na obhajobu a po jej úspešnom završení navrhujem autorke udeliť vedecko-pedagogický titul

docent

v odbore 1.1.10 Odborová didaktika